

Elektrische steps: een helm dragen is van essentieel belang

Vias institute heeft ongevallen geanalyseerd in samenwerking met de spoeddiensten van verschillende ziekenhuizen

Van alle elektrische stepgebruikers die op de spoeddiensten terechtkwamen, droeg niemand een helm op het moment van het ongeval. Hierdoor zijn de gevolgen zowel op medisch als esthetisch vlak zwaarder. In de overgrote meerderheid van de ongevallen zijn geen andere weggebruikers betrokken. Het zijn vooral occasionele gebruikers of mensen die voor het eerst zo'n step gebruiken die slachtoffer zijn. Dit zijn enkele conclusies uit een studie van Vias institute in samenwerking met de spoeddiensten van verschillende ziekenhuizen. In het kader van deze studie heeft Vias ook een vergelijking gemaakt van de wetgeving in 11 Europese landen. Vias stelt zich de vraag of een aanpassing van de wegcode wenselijk is.

Vias institute heeft een exploratieve studie gedaan over ongevallen met elektrische steps bij de spoeddiensten van 5 ziekenhuizen in België. Het doel was om na te gaan of de situatie zo ernstig was als de artikelen die vorig jaar in de pers verschenen leken uit te schijnen.

1) Exploratieve studie in de ziekenhuizen

Gemiddeld 1 hospitalisatie per week

Ongevallen met elektrische steps doen zich vooral voor in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. In Wallonië en Vlaanderen komen ze veel minder vaak voor. In Brussel stellen we gemiddeld 1 slachtoffer per week op de spoeddiensten vast. In bepaalde drukke gebieden kan dat oplopen tot 2 of 3 per week. Het aantal spoedopnames is ook sterk weersafhankelijk, bij mooi weer zijn er meer.

Vooraf valpartijen

Bij de overgrote meerderheid van de ongevallen is enkel de gebruiker van de elektrische step betrokken in een ongeval. Die ongevallen komen het vaakst overdag voor op plaatsen waar er veel verkeer is en waar verschillende weggebruikers de rijbaan delen. Nochtans is er op sommige plaatsen ook een fietspad. Na een bepaald uur is er een grotere proportie van ongevallen waarbij de bestuurders van de elektrische steps onder invloed van alcohol of drugs waren.

De helm is essentieel

Van alle gebruikers die zich aanmelden bij de spoeddiensten droeg niemand een helm. Het gevolg is dat hoofdletsels en kaakbreuken het vaakst voorkomen. Sommige gebruikers hebben letsels aan de onderbuik door de botsing met het stuur. Breuken aan de bovenste ledematen, zoals een polsbreuk komen ook vrij frequent voor. Verwondingen aan de onderste ledematen (zoals bv de knieën) komen minder voor. De meerderheid van de verwondingen zijn licht, toch hebben ze vaak een esthetische impact als het over gezichtsletsels gaan. Ze kunnen ook een impact op het beroepsleven hebben. Een simpele polsbreuk leidt al tot een werkverlet van zo'n 8 weken.

Vooraf bij onervaren gebruikers

De meerderheid van de ongevallen gebeurt met een occasionele gebruiker of iemand die voor de eerste keer op een elektrische step rijdt. Vooral in de leeftijdsgroep van 20 tot 40 jaar zien we slachtoffers. Er is ook een groot verschil tussen degenen die hun eigen step hebben en de anderen. Die met hun eigen step zijn meestal goed uitgerust, terwijl degenen die een step huren eerder de neiging hebben hun risico's te onderschatten. Ze gedragen zich vaak risicvoller.

2) Aanpassing van de wegcode?

Hoewel een helm dragen van het grootste belang is, is het moeilijk om deze te verplichten. Vele gebruiken immers een deelstep op onvoorziene momenten. Een helm is dan niet altijd voorhanden. De verhuur van steps is één van de middelen om in het centrum van steden het aantal auto's te verminderen. In deze studie hebben we ook de wetgeving in 12 Europese landen bekeken. Slechts in 2 landen is het verplicht om altijd een helm te dragen.

Er zijn echter maatregelen in andere landen van kracht die we hier ook zouden kunnen invoeren. Het gaat dan vooral over het verbod om te rijden op het voetpad. Op dit moment zegt onze wegcode dat wanneer je met een voortbewegingstoestel stapvoets rijdt, je op het voetpad mag rijden. Dat is echter quasi onmogelijk met een elektrisch aangedreven voertuig. Deze optie veroorzaakt verwarring bij de andere weggebruikers. Sommige rijden met een elektrische step ook aan hogere snelheden op het voetpad wat de voetgangers in gevaar brengt. In 7 van de 12 landen die we bestudeerden is het al verboden om met een elektrische step op het voetpad te rijden.

Een andere maatregel die gerechtvaardigd zou kunnen worden, is het verplichten van een fluo-hesje als je 's nachts rijdt. In tegenstelling tot fietsers hangt het licht van een elektrische step laag bij de grond en is het vrij klein. Dat maakt dat de gebruiker vaak niet goed zichtbaar is. In Frankrijk is het sinds kort verplicht om 's nachts en bij beperkte zichtbaarheid een fluo-vest te dragen.

3) De 10 tips van Vias

- 1) Als je voor de eerste keer met een step rijdt, oefen dan enkele manoeuvres op een privé-terrein of op een weg met weinig verkeer. Draag zeker beschermende kledij, waaronder polsbeschermers en een helm.
- 2) Rij nooit op het voetpad. Gebruikers van een elektrische step moeten de regels van fietsers volgen, behalve als ze stapvoets rijden. Dat is extreem moeilijk met een elektrisch aangedreven toestel.
- 3) Wees zichtbaar. Draag indien mogelijk fluo kledij, zeker 's nachts. Het achterlicht van elektrische steps is zeer klein en niet altijd goed zichtbaar. Een extra achterlicht op je kledij bevestigen is zeker aan te raden.
- 4) Check goed bij de aankoop dat uw step niet sneller kan rijden dan 25 km/u. Als je sneller gaat, wordt de kans op een ongeval flink groter en wordt de autonomie van de batterij gelimiteerd.
- 5) Hou je handen altijd op het stuur. Op een step is je evenwicht houden moeilijker dan op een fiets. Een hand van het stuur halen kan ervoor zorgen dat je instabiel wordt.
- 6) Blijf je hele rit 100% geconcentreerd. Met de kleine wieltjes van je step, is het moeilijker om een put in de weg te vermijden, om tramrails over te rijden of om plots uit te wijken.
- 7) Zorg ervoor dat andere weggebruikers je gedrag kunnen voorspellen. De hanteerbaarheid van steps geeft misschien goesting om te gaan slalommen tussen de andere weggebruikers, maar de anderen kunnen je zo niet zien aankomen.
- 8) Anticipeer goed op voorhand als je moet remmen. De remmen van elektrische steps zijn minder sterk als die van een fiets. De remafstand wordt dus groter.
- 9) Wees hoffelijk. De toename van elektrische steps is een relatief nieuw fenomeen. Sommige weggebruikers kunnen zich erdoor opgejaagd voelen. Een klein hoffelijk gebaar kan al helpen om de aanvaardbaarheid ten opzichte van dit vervoersmiddel te vergroten.
- 10) Doe navraag bij je verzekeringsmaatschappij of je gedekt bent door je familiale verzekering

Conclusie

Het voorbije jaar is er veel gesproken over ongevallen met elektrische steps. Hoewel sommige ongevallen ernstig zijn, gaat het in die gevallen toch vaak over onervaren gebruikers die niet altijd de juiste uitrusting dragen. We moeten de situatie zeker niet dramatiseren. Het is wel belangrijk om enkele voorzorgsmaatregelen te nemen zoals het dragen van een helm, het respecteren van de snelheden en enkel rijden waar het hoort. Vias vraagt daarom om te bekijken of er aanpassingen aan de wet moeten komen om bepaalde onveilige situaties te vermijden.

Contactpersoon:

Stef Willems, woordvoerder Vias institute: 0473/85.59.44.



Vias Institute
Chaussée de Haecht 1405 - 1130 Bruxelles - T +32 (0)2 244 15 11 - F +32 (0)2 216 43 42
info@vias.be - www.vias.be - BE 0432.570.411